

1. un dæ.ŋ æ stækfø.g.ɫ zɪ.n zə zɪ bənô.ɔ.wt
2. mɪ.nə mɔ.əʃ ɛ. we.rə də blum̩ gũm bəgi.tn
3. ny.ɔ spɪ.ɪn zə mɛ nidāndərzmɪ.ə ɔvmə məʃɪn
4. spɪ.tn ɪ.z tɔg ə lɑ.stəg wæ.rək
5. ʊp dɑ ʃɪ.ɪp kɪ.ɪ.əg̃. zə nidāndərz dā bəʃɪ.ɪ.məlt̩
bru.ɔt
6. ntæmərmd̩ ɛ. we.rə nə splæt̩ɛt̩ ɪ.ɔ zənə vɪjərə
7. də ʃɪ.ɪ.pərə lækt̩ə zə ɪ.ɪpn uf
8. ɪ.n di fabɪk̩ə ɪ.stər nɪ.t̩ə zɪ.nə
9. kum ulɪ.ɪ m̩ kɪnt
10. bu.əs - taptu. ɣər u.s fi.ɪ pɪntn bi.ɪ | ə pɪntʃə |
11. gɛv mi du. twɛ kilō.n kɪ.ɪ.k.n | g. dim. |
12. zē.ɔ - of : zē m̩ə ɣvɪn dri lit̩əz wɪm gɛdr̩.ɪ.kn
13. ɪ ɣɛdrɪ.ɪ.gd̩ə mɪ m̩ənə st̩.ɪ.k
14. kē - of : kē zənə knɪ. gɛzi.n
15. vɑstnu.vnt wɔrt nɪfɛ.ləmɪ.ə gɛvɪ.ɪrt
16. ɣbæm bli.ə dɑk m̩əd ɔndər ni m̩.e.gɛgʊ.nɛ.
17. kæt̩ɛkɪ.k ni ɣəd̩. wɛ mu.ɔt - of : bɛ.ɪɲ
18. wɪ e.t ɣəd̩.ən - d.ndi.n didər ɔfkumt
19. əɲ kub̩ə - əɲ kub̩ənæt̩ə - nə ku.bɛjʊ.gərə
20. əɲ klak̩.ə - ə mɑ.t̩sə (vrouwenkapsel) - ə wɪ.ə -
nə pɑd̩st̩.ɪ.l - ən u.g.ə - nə py.t (mv. : pytn) - nən
ɣwələ (meest gebr.) - daarnaast : nə vl̩ndərə
(school)
21. dɪɲ kærɪlə dɛ.ɪ gr̩.əl də wærɪt fɛ.ɣɲ
22. kɣu.jə pærɪs ɣe.ɔ̃ | pærɪkɪs |
23. ɪɲəl̩nd̩u fe.l ud̩ə ʃɣe.pn ufbr̩.ɪk (k is nas.)
24. je. f̩zələ.ɔ̃ ɔ.ɪ əkɪ.ər əm bɛ.t̩ə gæt
25. gɛv m̩əkɪ.ə twɪ.ə brɪ.ə stɪ.əɲ - br̩.dərə - də
br̩.t̩st̩ə
26. dɑ st̩.mbɛ.ɪt st̩.tərə nɪmɪ.ə
27. di vɪ.ɪnt e.d ə le.vnə ɪ.ɪk nə rɪkən ɪ.ərə
28. lysɪfærɪ ɪ.z ɪ.n d̩.ɪnɛ.ml ni ɣəbl̩.ɔ̃
29. də ʃɣo.ljɲəsɪ m̩æt̩ə mɪ.əstərə nu. də zɪ.ə
gəwɛ.st
30. kəɲkɑ.nə tɔg ni ku.ɲ ɣɔ.ədak̩ ɣərɪ.ə b̩ənə
31. də br̩.əstn dɪɲk (k is nas.) ɣær (r is nas.)
ɪɪz.v.tm̩ɪl
32. ɪ kɑ.nɪ ɣũ wærɪkn - je. sɪ.ər ɪ.ɔ zəɲ kɛlə
33. stɪ.k n̩kɪ.ə nə st̩.ərɫ̩ ɪ.n dim bɑ.stl̩ə | nə
ʃɣɔ.r.bɑ.stl̩ə |
34. nɪ.ə - m̩æt̩ə k̩.g.ɫʃ ɪ.stər nɪmɪ.ə gɛsp̩ɪlt
35. gɛ.ɪ - u.ɔrjɛt nɪt̩ə - k̩ənul twɛ k.ɪ.ərn ɑɫt̩ər ju
gəɔp (p is nas.)
36. di pær̩ə ɪ.nɪ rɪp̩ə - tsɪ.t nɔg ə wɪ.t kɔrn̩əl̩gɪn ɪ.n
37. zə zɪnu (zijn al) wæg nɔ tl̩ānt
38. zɛ.d əm ɪ.əst ɔ.ɪ zə g.æ:ld ufɣɔtwɪ.əfɛlt
39. ɪ gut nɔ.ɪs fær̩ə brɪɲ:
40. zɪ.z dən æ:ɪft̩fɑn ɔr m̩æ:ɪkwɪt
41. də vɪ.ɪnt mu.sə wɔ.ɫ bəʃɣæ:rm:
42. tɪ.s ɣəvʊ:ɪ.ɪ.k wɪ.ɪ ɪ.n də ʃɣæ:ld̩ə zwæm
43. ɲɪ.stuɫ umdatn̩ə st̩.ər̩k ɪ.s wɪ.ɪ
44. m̩ɪndərə mu.tn du.v̩ d̩n̩.ɪld̩ ɛ - ɛ gɪndərə
t̩āndərə
45. æ:ɪp n̩kɪ.ə dɑ b̩əd ɪ.pæf (f is nas.)
46. ũ.znə m̩æt̩sərə ɪ.sɔ væt ɔv ə zwɪn
47. zə sprɪɲ: umt̩fɔtst fu.ər ə wætɪɲə
48. d.m bu.ɔmkwɪ.ək̩ərə gu.tn bu.ɔm ... (enten
n. gebr.)
49. du.d ɪ.əst ək̩.ə də v̩.ɪst̩ər tu.ə
50. ɫbɛgɑ.nt̩ə ly.ɔ̃ vu.ɪ d̩.əst̩ə m̩æsə - du.ɔgm̩æsə -
of : də sl̩.p̩əsm̩æsə - tluf - də v̩.əsp̩ərs
51. ə sprɪ.ə - pyd̩əræk - v̩æt̩ə smɪtn - ɣɛbrɪ.ən
(verbreeden) - ə st̩yt̩ə brɪ.ən
52. dɑ wɪf e. sən u.ɪ.ɪ ɔʃɣəsne.n
53. zə vu.ɪ.əd̩ər e.d̩əm zæ.z ju.ɪ l̩ɲk lu.ɪ.tn̩ə ʃɣo.l̩ə
gũ.n
54. k̩.e.t̩əm ɣɛrbo.n - of : gɛz̩.ɪt ɣ̩ zɔ.ɪ lu.t̩ə nɪmɪ.ə
l̩.ɲs twu.t̩ər t̩ə gu.nə
55. blɪ.ək̩.ə v̩.əzn zɪ.jə nɪf̩.l ulɪ.ɪ
56. æ:ɪrd̩ənə putn zɪmɪ fe.l̩ə mɪ.ə wær̩t
57. də pu.l̩ə st̩u.d ɪ.n d̩.nɔ.vnə (haard onb.)
58. ɪ.mu.ɪrt ɪ.st nɔɫ t̩ə ku.d um t̩ə k̩atsɫ̩ (ɪ is nas.)
59. di k̩æ:sə gɛf nə klu.r̩ə ɪ.ɫt - nɪ.ə
60. j̩ə tr̩k̩.ɪ ɪn də st̩.ər̩t f̩ɪn t̩p̩.ər̩t
61. ɪ.n də gu.ɪn tɪt kwa.mj̩ə gɪndərə ul̩ə ju.ɪ.r̩ə nɔ
də k̩ær̩m̩æsə
62. də pu.t̩ərə zɛ.ɪ d̩ɑd ũnzlɪvɪ.ərə v̩ulm̩:kt̩
(schoolwoord) ɪ.s
63. gɛ. m̩ə w̩: g̩zɪ.n mu gɛ. nɔ.ɪʃ b̩əgu:rd̩əj̩ə
(gebaard dat je) mɪ g̩zɪ.n e.t
64. də zwo.ɪm̩. gũ. t̩ərə.ɫkɪ.ərn - of : t̩ərə.ɫkum̩
65. gu.j̩ə v̩ānd̩u.g̩ə ni ɫũ ku.ɪrtn
66. e.tn zəwu.vk ɣær (r is nas.) ku:ɪs
67. z̩ənə m̩ɔt̩ɛ:ɪ ɪ.s kapot - j̩ə ɪ.rgd ɪ.m p̩ənə
68. t̩.ɪnə w̩arm̩n d̩ɑɣ̩wɪ.st̩ ɛn t̩.ɪnə z̩ɫ̩tn u.vnt
69. dɑ ɣɪ.ɪnt̩ʃɪ lu.ɪ.b̩arəvu.ɪts | dat jongetje : dɑ
ju.ɲɛt̩ʃɪ |
70. t̩.ɪ.əm bust ɪ.n də kan̩ə
71. ksu wɪ.ɪn d̩at̩ə f̩akt̩:ɪr n̩əm brɪ:ɫ brɪɲt

(1) Er woont te Roeselare een groot aantal leurders, die met hun waren jaar in jaar uit het platteland en ook de naburige streken afreizen. Deze marskramers wonen voor het meerendeel op de Nieuwmarkt, d. i. de plaats rondom het Kruis op het eind van de Rodenbachstraat en den Diksmuidschen steenweg. Naar men mij mededeelde zouden er van deze Nieuwmarktēnaars nog steeds Bargoensch spreken (cf. Is. TEIRLINCK, *Woordenboek van Bargoensch*, 1886 en H. DE SEYN-VERHOUGSTRAETE, *Het Bargoensch van Roeselare*, 1890) alhoewel in veel mindere mate dan voorheen. Ik heb echter te vergeefs naar een enkel Bargoenschspreker gezocht. Al de door mij aangesproken personen konden mij slechts zeer vage inlichtingen verstrekken, daar de Nieuwmarktēnaars nooit Bargoensch voor niet-ingewijden spreken. Het is dus zeer goed mogelijk dat het zelfs heelemaal niet meer bestaat. Een kenmerk van de Nieuwmarktēnaars zou zijn dat ze luider en platter spreken dan de andere Roeselarenaars, maar dit is een kenmerk eigen aan alle venters. Ook dat ze genoemd worden naar den voornaam van ouders of grootouders kan een stedeling verwonderen, maar zulks is op het platteland nog algemeen gangbaar.

Onder de voornaamste Nieuwmarktēnaarsfamilies noemde men mij de Deckmijn's, de Houthoofd's, de Ingelsen en de Plancke's.

Om dan toch het verschil in dialect te kunnen nagaan tusschen de gewone Roeselarenaars en de Nieuwmarktēnaars heb ik mij tot een vijftal schoolgaande kinderen van de Nieuwmarkt gewend. Van deze vijf heb ik dan de twee vlugste uitgekozen om als zegslieden te dienen.

72. ke- - of : kæ zi.ər amənæ.rtə
73. kΛ-nə mæ gī- zΛ-kə (*dwarze onb.*) mī.ɪfn
uməgu.r.n
74. aΧtər də vi:rn spāmə tpæ:rd i-rn də ni.wə karə
75. kē- - of : kæ əmbri-tfə də kΛ-rs
76. də zə-r.nə vān də kə-r.niŋk i-z u-rvk suldu-r.t
Χəwi-st
77. we.tfə gi gi.ənə bo.g.əmu.k-rə wə.ŋ
78. di ru-r.əzn e-rn laŋə du-r.urns
79. kΧəlu-r.əvə gi-ē wərtərvān
80. tkīntfə wuz du-r.ət i-r.ə dānzət kəstn du-r.əpm -
of : i-r.ə dat kəstə Χədəpt sīn
81. zən u-r.ərn æ zən u-r.əgn lu-r.upm
82. ər dəΧtərə i-r mænə pāndərə nu. dmbΛ-rs - zi-
bru.mbejərs Χū træk-n
83. tī- nən trap ytə li-r.ərə
84. i zætə zəŋ ke.l o:pm
85. tfo-rk suΧt nidāndərz dā gæ:ld æ riχdum
86. əndərne mū-nd i-z dru-r.əgə van d-rndəst
87. di wæg ləp fΧi-r.əf - tī- fe.lum o-r.du. - of : tī-
nən umətūr
88. kəΧtə fu-r u-s klī-ntfə nən trumlə
89. də gi-r.ətəbΛ-k i-rs du-r.ət fan əŋ kāntʃi i-rn tē
slī-k (*k is nas.*) - of : zwæ.ġ
90. zə li.əgi wus kort æ gūt
91. tī- bəst i-rn də fΧuwə
92. nə fΧætərə mu Χu. kē mī-kn
93. zu-kt əki-r.ə aΧtər mi-nəm bəem - of : mi-nən ū.t
94. kwe.təni. wu.daknə mu.tə gū zu-k-rn
95. nə ku.lə kæ:ldərə i-rs Χū.t fu-tʃi-r
96. kmustəkī-k useblū.triŋk (*k is nas.*) fu- tē
vərkluk-rn
97. kmu-t i-r.əste.tnə i-rn tstul vu:rn
98. məm bru-rə wu mu.ə
99. də mæ:lkbu-r makt ə g.ru-r.ətə rū-ndə
100. di kærəmæ:lk i-z dī-rn æ zə-r-r - zæ.n.tn dər-
mu.me we-r.ə
101. mæ zūn dim pī-t kəen vœ.l (*l is nas.*) i-rn ən ə-r.ə
102. jī-z o-r.san Δ-p si-nə tit - tī- fīn wæ.rk - *secuur*
onbek.
103. jə kum no-i Χi-məny-tə tē lu-r.ətə
104. i-rn itv.lijə zīndər vi:rspey-gəndə bæ:rgn - of :
bæ:rgn di vi:r spyġ
105. dœrvəgi du:rΔ-p dy.ŵ
106. tē bu-r.um æ.z ə stī-k fā. də brΔ-gə gəstykt
107. gə mu-d u-s kaΧtlki i-r.əst kum nu.kə:r (*r is nas.*)
108. jī- fā lə.vnə gəkum - mæd ə gru-r.ətə bə.zə gæ:lt
109. di dər i- yū i-r.əkənu-t Χəməkt (*beuk onb.*)
110. ə gətruwd wy-v mu kœnu.in
111. kæ i:r gæ:s Χəzu:it mu twu-rs Χi-r.ə gu zu.ət
112. d-m bruwərə zægdət nəΧ tē dī:r i-rs fu-r.ə tē bu.ŵ
113. bəʔə - kbaʔə - gi bakt - i bakt - bakti - mīndər
bəʔə - kbaʔəkī-k - gi baktə - i baktə - mīndər
baktə - mē gəbak-ə
114. bi:n - i-rk bi. - gi bi.t - i bi.t - mīndər bi.ən -
bi.əmindərə - *n. gebr.* - ke. gəbo:n - bu-əzəzīndər
u-wək
115. tī- əŋ klī-ntʃi mə tī- ən g.ū.t
116. jə kəend i:r ejərs krig (*g is nas.*) i-rp də mart
117. jə Χəzə:ɪdatn i-rp mī giŋ pə:izn
118. də mu.ərtə zə:i datn gəlik adə
119. twu-rē vy-f prizn
120. ū-ndər di-n i-r.ək li-g.ədər vœ.l i-r.əkʃ
121. twu.tər gu. gū. kə.k-ə - tkukt o-r.l
122. tu-r.i i-rnəΧru.nə - tī-nəgmə zystə Χəmu:it
123. majunæ:zə mu.k (*k is nas.*) zə mædn dərə van
ən əi
124. da bu-r.əmki gu.tə mujlī-kē gru.j
125. də pastərə e. Χu win
126. u-z u-d y-z i-z i-rpΧəbrā.nt
127. də mæ:lk spə:it ytnə-r.ər vān də kuje
128. də kəstərə ly.wt fu-r.ə də krysprəsəfə
129. də trum vān də kərtəwu.gnə byġ vān tΧəwi-Χtə
130. də twi-r.ə dy-tʃΧə kwu.m by-tn
131. zə.n əm zwurt æm bluw gəsle.ġ
132. də sō.sə i-z əmbitʃi fluw
133. də sni-r.ə li-Χtī-k-rə
134. tī-z ən i-r.əwə Χəlē. - of : gəlē. dakju- gəzi:n e:
135. ni.wpu-r.ərt kum ny- nə gi-r.ələ ni.wə stat
136. du.n - i-rk du-t - gi du-t - i du-t - mīndər dū.nt
- gīndər du.t - zīndər dū.nt - i-rk dəjət - gi dəjət -
i dəjət - mīndər dē.ɪnt - gīndər dəjət - zīndər
dē.ɪnt - dəjəkī-k dadə - datnə mu. dəjə - dā.zət
mu dē.in
137. dɔ:p (*p is nas.*) - ən dəpkle:ijgi - də dəpfū-ntə -
də suldu-r.tn
138. dæ.fΧn - i dæ.st - i dæ.stə - ije. Χədæ.st (?)
139. bi: - i-rk bi: - gi bīnt - i bīnt - mīndərə bi: -
gīndərə bīnt - zīndərə bi: - bīndi - būndi - ke.
g.əbu:p
140. *Locale landmaten : niet bekend*
141. *Waternamen : də vu:rt - də māndələ - də gru-r.ətə*
æn də klī.ənə basī-ŋ - də rū-ndə kum - də
sī-nta'məŋzbe.k-ə - də pæ:rdəbe.k-ə - də kōli-
vivərbe.k-ə

De naam van deze stad in haar eigen dialect is ruslu:rə

De inwoners heeten ruslu:rənə:rs

Een bijnaam kennen zij niet maar in West-Vlaanderen, vooral in het Zuiden hoort men wel zeggen :
got spu:r jə vā ruslu.rnə:rʃ æ kə'mi:zn

Aantal inwoners op 31-12-34 : 29.284.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : də ni.wmart - də wu.tər'dam - də rytərə - ba'tu.vijū: -
tofāntī-nəgi - tī-ləg ərtə - tfort - də taʃΧə - spəŋəm:əl (*l is nas.*) - də mu.grə mærijə - d-næ.rpldyk-rə

Voor de andere inlichtingen cf. vorige opneming.

Zegslieden. 1. De Vos, Julia ; 13 j. ; hier geb. ; scholierster ; heeft steeds hier verbleven (op de Nieuwmarkt) ; V. en M. beiden van hier ; spreekt steeds dialect.

2. Van de Winckele, Marie-Thérèse ; 12 j. ; hier geb. ; scholierster ; heeft steeds hier verbleven (op de Nieuwmarkt) ; V. van Brussel ; M. van hier ; spreekt steeds dialect.